

Cztery apele w sprawie samostanowienia Papui Zachodniej na forum ONZ

13 października 2017

Podczas 72. Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, która odbyła się między 12 a 25 wrześniem 2017 roku w Nowym Jorku przedstawiciele czterech państw publicznie upomnieli się o poszanowanie praw człowieka i prawa do samostanowienia Papui Zachodniej od lat 1960 okupowanej przez administrację i siły bezpieczeństwa Indonezji.

Premier Tuvalu, Enele Sosene Sopoaga wygłosił inspirujące przemówienie, w którym podobnie jak przed rokiem, potwierdził silne i konsekwentne poparcie swojego narodu dla narodu i mieszkańców Papui Zachodniej

Sopoaga powiedział, że mieszkańcy Papui Zachodniej powinni mieć możliwość korzystania z fundamentalnego prawa, wraz z interwencją tego odpowiedzialnego ciała, umożliwiającego im na określenie własnej przyszłości oraz aspiracji rozwojowych. Odniósł się również do dziedzictwa zachodniopapuaskiego narodu, podkreślając, że korzenie Zachodnich Papuasów to obszar Pacyfiku. Posiadają oni własną ziemię, historię i tożsamość. Premier Tuvalu wyraził też jasne przekonanie jego narodu, że ONZ musi zaangażować się w wyznaczenie przewidywalnych ścieżek rozwiązania tych problemów i kwestii samostanowienia narodu.

Zgodnie z przewidywaniami nie zabrakło głosu solidarnościowego z Vanuatu i Wysp Salomona. Vanuatu to historycznie jeden z najbardziej konsekwentnych sympatyków i sojuszników Papui Zachodniej. Podczas 72. Sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych, premier Vanuatu, Charlot Salwai powiedział między innymi: „Apelujemy również do naszych odpowiedników na całym świecie [wszystkich rządów i narodów], aby wspierali legalne prawo Papui Zachodniej do samostanowienia i aby wraz z Indonezją, położyły kres wszelkim formom przemocy, znajdując wspólną płaszczyznę do zainicjowania procesu, który umożliwi im wolne wyrażenie własnego głosu”.

Premier Wysp Salomona Manasseh Sogavare mówił również zdecydowanie: „Panie Przewodniczący. Wyspy Salomona zajmują się wyżej wymienionymi kwestiami, opierając się na zasadach, które my konsekwentnie przestrzegamy. W związku z tym Wyspy Salomona potępiają konsekwentne naruszenia praw człowieka w Papui Zachodniej. Nasze Cele na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju, zakładające, że nikt nie może pozostać poza nami są synonimem pustych obietnic, chyba, że w Organizacji Narodów Zjednoczonych, podejmiemy aktywne kroki mające na celu zajęcie się sytuacją narodu Papui Zachodniej [...] Faktycznie, zostawiliśmy ich poza sobą jakieś 50 lat temu, kiedy My, Rodzina Narodów, uznaliśmy ich sytuację za bez znaczenia. Od tamtej pory, narodowi Papui Zachodniej nigdy nie pozwolono na

właściwy akt samostanowienia gwarantowany przez niezbywalne prawo do samostanowienia wyrażone w umowach dotyczących praw człowieka ONZ. Tylko międzynarodowe działania indywidualnych krajów pod przewodnictwem zorganizowanych ciał w systemie międzynarodowym, w tym zwłaszcza przez Zgromadzenie Ogólne ONZ – mogą utorować drogę do uznania praw narodu, którego prawo do samostanowienia zostało odrzucone przed blisko pięćdziesięcioma laty. Wobec tego zaniechania, My, jako Rodzina Narodów staniemy się współodpowiedzialnymi w uwiecznianiu cierpienia i będziemy ślepyimi na niesprawiedliwość, tracąc jeszcze inną złotą szansę, na pozostanie wiernymi temu co głosimy: nie pozostawiać nikogo poza sobą”.

W piątek 22 września, wicepremier St. Vincent i Grenadyn, Louis Straker, podczas swojego przemówienia poczynił niezwykle i ważną uwagę dotyczącą Papui Zachodniej oraz jej walki o wolność: „Niewygodna prawda jest taka, że proces dekolonizacji pozostaje niekompletny. Mamy wielką sympatię dla prawdziwych aspiracji narodu Papui Zachodniej do wolności i niepodległości, za pośrednictwem prawomocnych środków politycznych do rządzenia sobą i kierowanie swoim własnym losem”. Tym samym St. Vincent i Grenadyny stały się pierwszym karaibskim państwem, które upomniało się tak wyraźnie o mieszkańców Papui Zachodniej na forum ONZ. W podziękowaniu za

ten akt jedna z organizacji rzeczniczych Zachodnich Papuasów za granicą – Free West Papua Campaign napisała: „Mieszkańcy Papui Zachodniej są niezwykle wdzięczni za te przełomowe poparcie ze strony pierwszego państwa Karaibów na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ, wysyłając zarazem swoje słowa wsparcia do wszystkich krajów Karaibów, które doświadczyły zniszczeń podczas ostatnich cyklonów”.

Indonezyjski rząd na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ skomentował wystąpienia 4. krajów podczas 72. Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, w których potępiły one nielegalną okupację i ludobójstwo w Papui Zachodniej poprzez stwierdzenie, że „w ciągu ostatnich 3 lat zbudowano 4325 kilometrów dróg”.

Indonezyjska przedstawicielka Ainan Nuran w imieniu rządu z Dżakarty oskarżyła również Tuvalu, Vanuatu, Wyspy Salomona oraz St. Vincent i Grenadyny o „odmowę zrozumienia” i powiedziała, że „zbyt wiele razy padało fałszywe oskarżenie i oszustwo wygłaszane przez indywidualne osoby motywowane ekonomicznie przez separatystyczny program Papui oraz jej zwolenników”.

Wbrew temu stanowisku petycja zakazana przez indonezyjski rząd, reprezentująca, według organizacji niepodległościowych z Zachodniej Nowej Gwinei – głos 1,8 miliona Zachodnich Papuasów, ponad 70% rdzennej ludności – została przedstawiona na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych, z jasnym

postulatem przeprowadzenia referendum niepodległościowego. Uchodźca i działacz niepodległościowy z Papui Zachodniej, Benny Wenda, będący zarazem rzecznikiem Zjednoczonego Ruchu Wyzwolenia Papui Zachodniej (ULMWP) oraz przewodniczącym Free West Papua Campaign, przedstawił petycję Komisji ds. Dekolonizacji ONZ, ciała, które monitoruje postępy byłych kolonii, zwanych samorządnymi terytoriami, w kierunku niezależności. Podczas przemówienia w Nowym Jorku Benny Wenda powiedział: „Dziś oddajemy kości narodu Papui Zachodniej Organizacji Narodów Zjednoczonych i Świata. Przez dziesięciolecia cierpień, dekady ludobójstwa, dziesięciolecia okupacji, otwieramy dziś głos narodu Papui Zachodniej, którzy żyje w tej petycji. Odrzucamy oszukańczy Akt Bez Wyboru indonezyjskiego rządu (odniesienie do Aktu Wolnego Wyboru z 1969 roku), który stanowił naruszenie zasad prawa międzynarodowego”.

Komitet Organizacji Narodów Zjednoczonych i de facto samo ONZ, odmówiło przyjęcia petycji niepodległościowej ws. Papui Zachodniej, a jej przewodniczący dodał, że nie robi nic przeciwko Indonezji. Komitet ds. Dekolonizacji działający przy ONZ, stwierdził, że zajmuje się tylko 17 obszarami identyfikowanymi jako terytoria nie samorządne.

Tym samym Komitet ds. Dekolonizacji ONZ (zwany dalej C24) nie zaakceptował petycji wzywającej do rozpoczęcia procesu

niepodległościowego, uzasadniając, że ta kwestia znajduje się poza jego mandatem. Sygnatariusze petycji zwrócili się do ONZ z prośbą o wyznaczenie Specjalnego Wysłannika ds. zbadania przypadków łamania praw człowieka, a także zaapelowali o włączenie Zachodniej Nowej Gwinei do porządku obrad Komitetu ds. Dekolonizacji, wraz z zagwarantowaniem jej prawa do samostanowienia, które powinno zostać zapewnione poprzez głosowanie pod międzynarodowym nadzorem.

Przewodniczący Komitetu ds. Dekolonizacji (C24), Rafael Ramirez podkreślając, że jego komitet zajmuje się tylko terytoriami wpisanymi na listę „Non-Self-Governing Territories” powiedział także, że „Jedną z zasad naszego ruchu jest obrona suwerenności i pełnej integralności terytoriów naszych członków. Jako C24 nie zamierzamy robić niczego, co będzie skierowane przeciwko Indonezji”. W późniejszym oświadczeniu przewodniczący wyraził także swoje osobiste poglądy, w których podkreślił, że uważa Papuę Zachodnią za integralną część Indonezji. Ramirez, przedstawiciel Wenezueli w ONZ odnosząc się do całej sytuacji stwierdził także, że jego biuro jest „manipulowane” dla celów politycznych. Wiceprzewodniczącym tej samej komisji jest przedstawiciel Indonezji w ONZ, Dian Triansyah Djani.

Wobec oskarżeń o „oszustwo” jakie padło na forum ONZ ze strony indonezyjskiej delegacji, Benny Wenda wydał oświadczenie dotyczące Narodowej Petycji Papui Zachodniej.

„Narodowa Petycja Zachodnich Papuasów nie jest oszustwem, jest głosem mojego narodu – została podpisana przez większość Zachodnich Papuasów. Prawdziwym oszustwem jest usprawiedliwienie Indonezji dotyczące okupacji przez nią Papui Zachodniej. W tym tygodniu [ostatni tydzień września] przekazałem petycję podpisaną przez większość Zachodnich Papuasów do Organizacji Narodów Zjednoczonych, wzywającą ONZ do podjęcia działań w sprawie łamania praw człowieka w Papui Zachodniej, a także wypełnienia jej zobowiązań z 1962 roku w sprawie zapewnienia jej prawa do samostanowienia. Ta petycja

jest czymś więcej niż tylko papierem. Te podpisy to kości i krew moich ludzi, którzy zostali zabici i cierpieli i którzy nadal cierpią i umierają pod okupacją indonezyjską. Ta petycja była łzami w oczach i nadzieją w moim sercu, oddającą ducha mojego narodu, narodu, który cierpiał i umierał przez ponad 50 lat, w zapomnianym ludobójstwie, aby świat mógł ich wreszcie usłyszeć. Osobiście przekazałem 1,8 milionów podpisów mojego ludu starszemu przedstawicielowi ONZ, w obecności mojego przyjaciela Rexa Rumakieka, lidera Zjednoczonego Ruchu Wyzwolenia Papui Zachodniej (ULMWP), a także prawnika doradzającemu temu ruchowi. Miałem także przekazać to Sekretariatowi Komitetu ds. Dekolonizacji ONZ oraz Specjalnemu Politycznemu Komitetowi ds. Dekolonizacji (Czwarty Komitet) Zgromadzenia Ogólnego ONZ, z prośbą o przegląd sytuacji Papui Zachodniej przez ONZ. Sugestie indonezyjskich urzędników, że petycja jest oszustwem lub, że nie była dostarczona do ONZ są bezpodstawne i stanowią dalszą część rozpowszechniania dezinformacji mającej na celu odebranie narodowi Papui Zachodniej jego niezbywalnych praw. (...) Narodowa Petycja Papui Zachodniej jest bezprecedensowym, demokratycznym aktem demonstrującym wolę samostanowienia mojego narodu. Została podpisana przez 1,804,421 ludzi: w tym przez 1,708,167 rdzennych mieszkańców Papui Zachodniej, a także przez 96,254 indonezyjskich osadników. Według, najnowszych niezależnych badań, liczba autochtonicznych sygnatariuszy stanowi około 70,88% tubylczej populacji Papui Zachodniej. To pokazuje światu, co by się wydarzyło w 1969 roku, jeśli posiadalibyśmy wolne i sprawiedliwe prawo głosu, obiecane nam przez Organizację Narodów Zjednoczonych”.

Tłumaczenie, kompilacja i opracowanie: Damian Żuchowski

Źródła oryginalne: [Youtube.com](https://www.youtube.com) [Freewestpapua.org](https://www.freewestpapua.org) [Ulmwp.org](https://www.ulmwp.org) [Scmp.com](https://www.scmp.com) [TheGuardian.com](https://www.theguardian.com)

Źródła polskie: WolneMedia.net i Free West Papua Campaign Poland